

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknek, körjegyzőknek és tanítóknak 8 kor. **Egyes szám ára 20 fillér.**

Felolvasó szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Tóth János.

Társzerkesztő: **Dr. Franciscy Lajos.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. sz. sz.

Hirdetési árak: Egy háromhasábos petitsor ára 16 fill. Több-szóri közlésnél árkedvezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fill.

Az állami tisztviselők fizetése.

A tisztviselő azzal tartozik az államnak, hogy a reá bízott hivatalt lekiismeretesen betöltse, kötelességét hiven és pontosan végezze, viszont az állam megadni tartozik a tisztviselőnek az életfenntartás összes eszközeit.

Ennek a jogos igénynek kielégítését célozza az a törvényjavaslat, melyet a pénzügyminiszter az állami tisztviselők fizetésének javításáról kidolgozott és a képviselőház asztalára letett.

Hogy tisztviselőink fizetése eddig elégtelen, az alacsonyabb fizetési osztályokban határozottan silány volt a mai társadalmi élet sokféle feladatai és igényeihez képest, azt mindenki belátja. Nem hisszük ennél fogva, hogy találkoznék valaki a törvényhozás házában, a ki azt a 20 millió koronát, mely a tervbe vett fizetésemelésre szükséges lesz, teljes készséggel meg nem szavazná. Hiszen, ha tudunk és birtunk nagyobb fizetést adni a hadsereg tisztjeinek, a kik $\frac{3}{4}$ részben nem a mi fiaink és a kiknek inkább gavalléroskodásra kell a pénz, mint komoly életszükségletekre, miért ne feszítenők meg pénzforszáink erejét, hogy méltányosan gondoskodhassunk a nemzet kebelébe tartozó tisztviselői karról?

A benyújtott törvényjavaslat az első hat fizetési osztályba sorozott tisztviselőknek nemcsak megélhetést, hanem határozott jólétet biztosít. Kezdődik ez a hat osztályos rangsorozat a miniszterelnökkel és végződik a kir. táblabírói címmel és jelleggel felruházott törvényszéki bírónál és kir. ügyészeknél. A fizetés ebben a rangsorban 40,000 és 7,500 korona között váltakozik. Amaz a maximum, emez a minimum. Így tehát a rangsor utolsó osztályában, a hatodikban, és pedig ennek utolsó fokán is a tisztviselő olyan anyagi helyzetbe jut, melyben nagyobb számu családdal is rangjához illően élhet és társadalmilag is reprezentálhat.

S minthogy a hatodik fizetési osztályba a középrangu tisztviselők, melyeknek a miniszteriumok, pénzügyigazgatóságok, az országos kulturintézetek, birtok gazdaságok, törvényszékek, járásbíróóságok stb. tisztviselői, ha kellő szakképzettséggel rendelkeznek és hivatalos teendőiket szorgalmasan végzik, 20—25 évi szolgálat után rendesen fellépnek, az új törvényjavaslat tervezetét éppen ezen középrangu tisztviselőkre nézve igen előnyösnek, a multhoz képest lényegesen jobbnak tartjuk. Különösen bíráink nyerne sokat ezzel az új rendezéssel, a kik között a seniorok a személyöket és állásukat meg-

illető tekintélynek, ezután már anyagi helyzetökkel is súlyt adhatnak.

Kielégítő módon rendeztetnek még a VII. és VIII. fizetési osztályok illetményei. Itt az évi fizetés 7,200 korona maximális és 4,300 korona minimalis összegek között váltakozik. Ebbe a két osztályba is a középrangu tisztviselők egész serege tartozik. Egy nagy része ezeknek előlép a VI. osztályba, a nagy fizetésű tisztviselők sorába, de azok is, a kik tovább nem mennek, ebben a két osztályban állásukhoz illően lesznek ellátva.

Gyenge azonban a három utolsó osztály ellátása. A IX. osztályban, melybe egyes magasabb hivatalok segéd tisztjei, a kir. mérnökök, albirák, alügyészek stb. soroztatnak, az első fokú, tehát legmagasabb fizetés az I. osztályu lakbérrel együtt 4000 korona. A kezdő tisztviselők ebben az osztályban a lakáspénzzel együtt 3,100 koronát kapnak és csak egy-egy fokozatban eltöltött négy évi szolgálat után léphetnek elő a magasabb fokozatba.

Tekintve azt, hogy a IX. osztály is csupa középrangu tisztviselőből áll, a kiknek előkelőbb része csak 12 évi szolgálat után megy át a 8-ik osztályba, a rendezést itt elégtelennek kell tartanunk. Egy mérnök, törvényszéki albiró, alügyész, ha sok keserves tanulás és gyakorlás

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCAJA.

Az eladó leány.

(Néprajzi közlemény.)

Három nap mulva véget ér a farsang, a mulatságok és lakzik fő-fő ideje. Sok örömet okozott, sok bánatot temetett és talán még több vérző sebet ejtett az ifju szivekben. Örömmel üdvözli Carneval megérkezését a fiatal leány, búbanattal bucsuzik tőle a már hervadásnak indult virágszál, a férjhezmenni nem tudó szerelmes leány. Sok hón dobozó szív siratja most vérmes reményeinek meghiusultát, a közel jövő boldogságáról alkotott s most már rombadólt tündérpalotáját; de talán senki jobban, mint a pártában maradt, korosabb falusi leány.

Férjhezmenni: ez a felnőtt leány ábrándjainak egyetlen tárgya, szívének legfőbb óhaja, kívánsága. Akad ugyan olyan, ki végső kétségbeesésében, hogy szíve választottjára nem lehetett, felkiált: „Nem megyek férjhez!” De ilyenkor azonnal hallja az egyszeri szigorú szülőnek makacs leányához intézett lesújtó parancs-szavát, mely azóta szólás-mondássá lett: „Ki veled! Te olyan kenyér vagy a háznál, melyet nem lehet használni!”

Önként, minden befolyástól menten alig mond le egy leány is a nő legmagasabb hivatásáról. Gazdag, szegény egyaránt ahitozik főkötő, családi öröm s boldogság után. Egyiknek kedvez a szerencse, a másiknak nem. A gazdag szinte biztosítva látja menyasszonyi koszorúját, a szegény csak álmodni mer a Hymen rózsaláncairól.

Mennyi lázas izgatottságban átélte nap, mennyi álmatlanságban eltöltött éj emésztí a felnőtt leányt, csak azért, mert tudni szeretné: mikor fog már férjhezmenni? Ki lesz a vőlegénye?

Minden gondolata, minden tette csak oda irányul, hogy egy férfiszívet megnyerjen. Ezért minden vásár- és ünnepnap hódító hadjáratot indít. Utiránya a templomig terjed és vissza, házáig. Fegyverei: termete, ruhája, járása. A népdal szerint:

A templomba megy a lány,
Kopog a csizmája;
Visszajövet vígan lép,
Suhog a ruhája;
Legényszem néz rája.

Ha aztán a megnyerő külsőhöz szép lelki tulajdonságok is járulnak, meg ha valami még néz is rá, a győzelem biztos.

Akikben azonban ezek nincsenek meg valami nagy mértékben, azok másként igyekeznek a legényre hatni. Így pl. némelyik leánynak főbüszkesége a négylevelű lóhere, melyet, minthogy nagyon ritka, messze vidékről is szerez és pruslikjába varr, hogy egész nap szíve táján hordhassa. A néphit ugyanis ennek azt a bűvös erőt tulajdonítja, hogy amelyik leány magánál hordja, az meghódít minden legényt.

Egyik-másik meg büszke a hajára. Tudja, hogy dús hajfonata bámulatba ejt minden legényt, irigységet kelt minden leányban. Vigyáz is rá, mint a szeme fényére, hogy valahogy ki ne hulljon egy szál se, mert nem szeretné, hogy valaha őrá is mondja valaki, amit a vén leányra mondanak: „Ennek a hajfonata már egészen összemegy!”

Mindegyik óvakodik attól, hogy olyat tegyen, ami a néphit szerint a legkisebb akadályt is górdíthatne szíve legfőbb óhajának, vágyának elérése elé. Nincs az a hatalom, mely az egyszerű nép leányát rábírná, hogy legénynek kést adjon a kezébe, mert szentül meg van győződve, hogy ezzel elválna szerelmét. A világ minden kincseért nem tűzne fel gombostűvel bokrétát a legény kabátjára vagy kalapjára, mert azt gondolja, hogy vele megsebezne szerelmét.

után felküzdötte magát az állásába, már abban a korban van, melyben az emberre nézve a családalapítás ideje elérkezett. Társadalmi tekintetben is ezeknek a tisztviselőknek éppen annyit kell reprezentálni, mint azoknak a társaiknak, kiket a törvény a VII. és VIII. osztályokba sorozott.

Az életnek ezen igényei és kötelességei a IX. osztályba tartozó tisztviselőknek megnehezítik annak a célnak az elérését, hogy az anyagi gondok nyomasztó sulya a tisztviselők válláról levéssék. Pedig a törvényjavaslat ezt a célt kontemplálta, ennek a törekvésnek a szelleme lengi át a javaslat legtöbb intézkedését, annál sajnosabb, hogy ezt a helyes, jogos és méltányos szempontot a kormány az utolsó három fizetési osztályban érvényre emelni nem akarja.

A javaslat rendelkezéseitől elkülönítve, afféle pótvajaslattal szabályoztatnak az állami tanító személyzet illetményei. Az egyetemi tanárok fizetését egészen külön kategóriába sorozza a javaslat, míg a tanító személyzet többi tagjai a VIII. csoportba osztanak be. Jól jártak ezzel a beosztással az összes tanárok, kivéve a középiskolai tanárokat. Ezek a IV. csoportba kerültek 2600 korona alapfizetéssel, mely 25 év múlva 5600 koronára emelkedik, és megfelelő lakbérrel. Egy olyan középiskolai tanár, a ki működésének 25-ik évét betöltötte, ha I. osztályu lakbért kap, mindössze 6800 korona fizetést húzhat.

Ehez viszonyítva például egy földmives iskolai tanfelügyelő, bírósági vegyész, fogházigazgató, hivatalviselésének 16-ik évében már a VII. osztály első fokára lép elő és ha első osztályu lakbért kap, 7.200 korona fizetést húz. Ezeknek a tisztviselőknek, a kiket legkevésbé sem akarunk becsülni, a középiskolai tanároknál nagyobb kvalifikációjuk nincsen hivatalos szolgálatuk pedig távolról sem oly terhes, mint egy középiskolai tanárnak a munkája.

E részben is a javaslat módosításra

szorul s reméljük, a parlament szerét fogja ejteni mindazon módosításoknak, melyek az összes méltányos érdekek összegegyeztetését eredményezhetik.

Takarékpénztári közgyűlés.

A nyitrai takarékpénztárnak folyó hó 15-én tartott 40. közgyűlése még mozgalmasabb, zajosabb volt, semhogy a milyen az utóbbi években lenni szokott.

A közgyűlést megelőzőleg a részvényesek között különféle megbeszélések folytak, részint Dr. Gutvil Pál volt takarékpénztári ügyész öngyilkosságából, s a hagyatéka ellen elrendeit esődből kifolyólag, részint pedig azért is, mert az igazgatóság tagjai közül Dr. Janits Imre Esztergomba lévén közjegyzőnek kinevezve, az ő helyére más tagot kellett volna választani.

A közönséges halandók ezt nagyon természetesnek találták, de az igazgatóság másképp határozott.

A közgyűlés előtt néhány nappal, magának az igazgatóságnak tagjai közül is voltak olyanok, a kik Dr. Janits helyét mással betöltendőnek véleményezték és így nem esoda, hogy a városban ezen helyre több jelölt neve jött forgalomba, így például Kubinyi Endre, Dr. Gyürky Géza, Dr. Sztránszky Izidor és Salcendi Lipót részvényesek nevei.

De a közgyűlés előtti pénteken, február 13-án az igazgatóság ülést tartott, megválasztotta Dr. Gutvil Pál helyett intézeti váltó-ügyésznek Dr. Klobusiczky Károly vármegyei árvás-ügyészt s egyúttal kimondotta a kartellt, hogy nem enged új igazgatósági tagot beválasztani. Maradjanak a régiek mind. Meg Dr. Janits Imre is, a ki Esztergomban fog állandóan lakni, mint most már ottani közjegyző. És lón, a mint a kartell akarja.

A részvényesek, a betevők, sőt a többi érdekeltek is kíváncsiak ugyan tudni, hogy mennyivel több szolgálatot fog tenni az esztergomi közjegyző, a nyitrai takarékpénztárnak, mintsem például Kubinyi, Dr. Gyürky, Dr. Sztránszky vagy Salcendi urak tennének, de a feleletet majd csak a jövő közgyűlésen fogják megkapni, vagy legalább — tárgyalni.

A közgyűlésen Bohunka Géza igazgatósági elnök elnökölt, a jegyzőkönyvet szokás szerint Mercáder Ele vezértitkár vezette.

Az első főszovaló Dr. Pereszlányi Henrik mindjárt izgatást keltett, mert főszovalította az igazgatóságot, miért nem tesz jelentést, Dr. Gutvil

Pál volt intézeti váltó-ügyész öngyilkosságának előzményeiről és következményeiről? Neki van tudomása arról, hogy Dr. Gutvil Pál hátrahagyott egy levelet, melyben elpanaszolja, hogy ő kényszerítve lett egy behajthatlanak bizonyult Ordódy-féle 4500 frtos tartozásnak megfizetésére, s ezt a Detrich féle pénzből teljesítette, minélfogva ezen összeg nem tekinthető Dr. Gutvil utján elvesztettnek és hogy szintén kényszerítve lett magának Detrich-nek elszámolás címén 2500 frtot kiadni. S miként történhetett az, hogy a Detrich-féle pénzt állítólag már 4 év előtt vette föl és az igazgatóság mégsem tett reudet, holott ha kellő gondossággal járt volna el, nem kergették volna azt a mindenki által szeretett derék fiatal embert a halálba.

Bohunka Géza elnök, az alapszabályokra való hivatkozással kijelenti, hogy a mi nincsen a napi-renden, azt tárgyalni nem lehet, méltóztassanak ennélfogva csak az igazgatósági jelentéshez szólani, s netáni észrevételeiket megtenni.

Sándor Pál intézeti jogtanácsos engedelmet kért, hogy Dr. Pereszlányi részvényes urnak kérdésére röviden válaszolhasson, mert őt megnyugtanni reményli. — Az igazgatóság kiküldött egy bizottságot az intézeti ügyek átvételére, melynek tagja volt ő is. Átvettek összesen 47 ügyet, s ezek között egy olyant, melyben a pénzt — Nagy-Tapolcsányban dr. Gutvil Pál helyett kollegiális sziveségből, — mert épen Tapolcsányban más dolga volt — ő vette föl, s neki — Dr. Gutvil Pálnak — adta át. De ezen ügyben kitűnt, hogy Dr. Gutvil a pénzt az intézetnek szabályszerűen beszolgáltatta. Az átvételnél azután közbejött egy az ügyvédi kamarai biztos, mint a esődtömeg-gondnok, és ez okból, az azóta letelt rövid idő alatt egészen tisztá képet nyerni nem lehetett. De legyenek megnyugodva a részvényesek, az igazgatóság minden szükséges intézkedést megtesz, hogy az intézet pénzt lehetőleg megmentsse.

Dr. Pereszlányi Henrik kifogásolta azt, hogy az igazgatóság nagyon szegényesen dotálja a rendkívüli tartalékalapot és nagyon kis összeget szánt jötekonysági célokra, holott más intézetek, például a lévai takarékpénztár a tiszta jövedelemnek jelentékeny részét jötekonyságra fordítja. Kifogásolja a jelentésnek azon állítását, mely szerint az igazgatóság a felhalmozódott készpénzt pupilláris biztosítéku papirok megvételére fordította, mert a magyar villamosági részvények, melyekből az intézetnek 200 darabja van, pupillárisan biztosítva nincsenek, sőt a mióta leteltek, már nagy öszeggel olcsóbbak lettek. Ezeknek eladását ajánlja, nehogy megint veszteséget okozzanak.

kaszálják le, mint a szénát"; vagy: "A sarjut lekaszálják, a szénát pedig állni hagyják".

A vén leány nem válogatós. Az agglégényért épp úgy rajong, mint a fiatalért, az özvegyért úgy, mint a legényért. "Ha akkora férfi is, mint a kisujjam, csak vegyen el, örömet hozza-megyek" — szokta mondani.

Ha aztán valamelyik iránt egy fiatal legényke kezd érdeklődni, nincs boldogabb leány annál és hogy az irigyek ne biztathassak sohaig a legényt: "Ne vedd el az anyádat!", gondja van rá, hogy mentől előbb hites urává tegye.

A vén leány sorsa valóban sajnálatraméltó. Senkitől sincs nyugta. Soh'se tudja, ha kilép a házból, nem hall-e valami gúnyolódó megjegyzést es talán eppen azoktól, kik valamikor körülrajongták, kik legjobban keresték bűvös-bajos mosolyát, ajkának igéző szavát. Meg is teszik a köpek. Nem tudják megállni, hogy ha találkoznak vele, ne ingerkednének s pajkosságból oda ne mondanak neki: "Te is elmulasztottál már néhány avatást!" Ha aztán a leány jogos felháborodásában nem marad adósuk, meg azt is kénytelen eltűnni: "A vén leány még a borókacser-jével is porbe száll".

Igaz, hogy a szomorkodó vén leányt avval

A fiatal leány irtózik attól, hogy özvegy emberhez menjen nőül, mert a néphit azt tartja, hogy özvegy ember már nem tud oly forrón szeretni, mint a legény, mert annak csak fél szive van, a másik felet első feleségének adta, ki azt magával vitte a sirba.

Idők folytán azonban a keserű tapasztalás megtanít nem egyet arra, hogy bizony egy ily "felszívú" ember oldala mellett is boldognak érezne magát, csak akadna egy. Mitem törődik már ilyenkor az özvegyemberekre fogott gúnyos megjegyzéssel, melyet valaha ő is nem egyszer használt: "Ha az Úr Isten egy bolondot akar, özvegygyé tesz valakit".

Beh sok is bánja már, hogy valamikor személyválogató volt! Nagyon szigoruan bűnhődnek érte. Mily elragadtatással simulna most akármelyik is annak oldalához, kinek szive egykor csak érte dobogott, de őt büszken kikoszorazta! Az hű feleséget talált máshol és boldog lett; ez "otthon" maradt és a föld legboldogtalanabb teremtménye.

Némelyik végtelen elkeseredésében még labonás szokáshoz is fordul, csak hogy legalább egy "felszívú" ember megkönyörüljön rajta. Ha egy padra, vagy ékezés előtt az asztalhoz ül,

mindig azon van, hogy a sarokra kerüljön, mert ez a néphit szerint biztos jele annak, hogy özvegy ember felesége lesz. Ha hallja, hogy egy fiatal asszony haldoklik, azonnal elrejtja a mozsarat, hogy ha majd a lélekharangot meghuzzák, ráülhessen. Nem is mozdul aztán onnan, míg a két verset el nem huztak az elköltözöttért, mert szentül hisz a babonában, hogy e legfiatalabb özvegyember mihamar megkeri kezét.

Törtéjek meg aztán, hogy mikor ünnepelő ruhájában megjelenik az utcán s a szoknyája hátul — az alján — véletlenül felhajtva maradt, valaki avval a szólás-mondással figyelmezteti a hibára: "Az özvegyember lóg (vagy: jar) utánad", többé nem kételkedik e szavak igazságában.

Ha azonban mégis pártában marad, szive mérhetetlen bánattal telik meg, ajka pedig ily szavakra fakad: "Nem lehet nagyobb csapás e földön, mint ha valaki vén leány marad".

Sok könnyet ont a leány, ha látja, hogy barátnői egymásután kerülnek főkötő alá és az ő számára nincs vőlegény sehol. Kimondhatatlan az ő fájdalma, ha azt kell megérnie, hogy a hűga férjhez megy, őt pedig csak nyoszolyóleánynak szemelik ki. Szeretne a föld alá süllyedni szegényében, mikor azt hallja: "A sarjut előbb

Dr. Pereszlényi után Mérey Lajos részvényes szolgált föl és róla elmondhatjuk, hogy eddigi szokása szerint, ez idén is a számadásoknak alapos tanulmányozására valló bírálatot mondott, mely tárgyilagossá volt ugyan, de belőle nemcsak az elégedetlenség, hanem a keserűség is kitűnt.

Előre bocsájtotta, hogy az igazgatóság és a felügyelő bizottság tagjai iránt a részvényesek tisztelettel és bizalommal viseltetnek, de ez nem mentheti föl szótól azon kötelesség alól, hogy a mérleggel foglalkozva, megszólaltassa annak számadatait, és ezen számadatok külszine alól kihámozza a rideg valóságot, mert csak így teszünk igaz szolgálatot az intézetnek és magának az igazgatóságnak is.

Mindenekelőtt tévesnek mondja az igazgatósági jelentésnek azon állítását, mely szerint az 1902. évi tiszta jövedelem 82298 koronát tesz ki, mert 1901. évről 1000 korona áthozat volt, s ez a mostani jövedelemben nem számítható.

Azt mondja az igazgatóság a jelentésben, hogy: „az üzletágak gondos fejlesztése dacára tökefőléseink egyre szaporodtak“, s erre azt kérdezi a szülő, ugyan szíveskedjék a t. igazgatóság megmondani, melyek azon üzletágak, a melyeket olyan gondosan fejlesztett? Mert ha az eredményeket kérdezzük, ezek ellenkezőt mondanak. Például:

A betéteknél az apadás	74,056 K.
A váltótárcánál „	125,219 „
A közraktári előlegeknél apadás	113,849 „
S így az összes apadás kitesz:	313,124 K.
Ezzel szemben az emelkedés kitesz:	
a jelzalog-kölesönöknél	64,375 K.
a kézi zálogoknál	2,439 K.
és így összesen:	66,814 K.
mihez képest az apadás tisztán	246,310 Kt
tesz ki, egyetlen-egy évben.	

És ha ezen számokat vizsgálat tárgyává tesszük az anya-intézet és a szeredi fiók-intézet elkülönítésével, akkor az anyaintézetre nézve még kedvezőtlenebb az eredmény, mert kitűnik, hogy:

1) A betéteknél az anyaintézetnél az apadás kitétt	92,761 Kt
a szeredi fióknál emelkedés	18,705 Kt
és csak így maradt az összforgalomban az apadás:	74,056 K.
Százalekokban kifejezve ez, az anyaintézetnél 20% apadást, a fiókinézetnél ellenben 4% emelkedést jelent.	
2) A váltótárcában az anya-intézetnél az apadás	123,000 K.
míg a fiókinézetnél csak	2,000 K.
ami százalekokban a fiók-intézetnél alig 1/10%-t,	

vizsgáljuk: „Majd csak megakad rajtad is valakinek a szeme!“; vagy: „Valamint minden zsák kap madzagot, ha előbb nem, krumpliszedéskor, ugy te is kapsz majd valamikor férjet“, de ez ahelyett, hogy behegesztené, még jobban felszakítja szíve vérző sebéit.

Mit is tesz hát a szegény, ha már nem változtathat sorsán? Nem átkozza az agglégényeket, mint a városi vén kisasszonyok, mert hiszen faluhelyen az agglégény ritkaságszámba megy, hanem folytatja azt a gyógyítómódot, melyet eddig használt: reménykedik és várja a... völegényt.

Richter M. István.

Sziporka.

Jó beteg.

Bevette-e a pilulákat?
Igenis bevettem.
Meg volt minden este a fürdő?
Meg, igenis.
Bedörzsöltette-e a gyomrát?
Be... be...

Nagyon jól van. Lassa maga igazán megérdemli, hogy beteg legyen.

ellenben az anya-intézetnél 25-ször ennyit, vagyis 10%-t tesz ki.

3) A jelzalogoknál az anyaintézet 35,410 K. a szeredi fiókinézet pedig 28,984 K. többletet ért el, vagyis az anya-intézet 1 1/2%-t, a fiókinézet ellenben 9 7/10%-t.

Mint hogy más helybeli intézeteknél, nevezetesen:

a nyitrai népbanknál	19,000 Kt
a kereskedelmi banknál	94,000 Kt
a nyitrai hitelbanknál	177,000 Kt
vagyis összesen	290,000 Kt
tett ki 1902. évben a betétek emelkedése;	
a nyitrai népbanknál	50,000 Kt
a „ hitelbanknál	123,000 Kt
összesen:	173,000 Kt
tett ki a jelzalog emelkedés;	
a nyitrai kereskedelmi banknál	66,000 Kt
a „ hitelbanknál	204,000 Kt
összesen:	270,000 Kt
tett ki a váltó-tárca emelkedés, ebből azon szomorú tényről kell minden elfogulatlan embernek látni, hogy a közönség bizalma a mi intézetünk felé nem erősödik.	

(Folyt. köv.)

A fogyasztási szövetkezetek likvidációja.

A ki figyelemmel kísérte a kereskedelmi kamarák panaszos felterjesztéseit és beadványait, melyekkel a fogyasztási szövetkezetek megrendszabályozását követelték, azon meggyőződésre jutott, hogy a fogyasztási szövetkezetek gomba módra történő szaporodása halálos csapást mér a közvetítő kis kereskedelmi osztályra. Nagy volt a zaj meg a láрма; még a „Budapesti Hírlap“ is teret nyitott a szemforgató jajgatásnak és azt hittük, hogy egyszerre vége lesz a kereskedelemnek.

Ámde nagyokat csalódtunk. A ki figyelemmel kísérte a szövetkezetek fejlődését, azt kellett tapasztalnia, hogy a mily mértékben szaporodtak a fogyasztási szövetkezetek, ép oly mértékben likvidáltak is. Nap, nap után halljuk, hogy ezen vagy amaz szövetkezet hiánynyal zárván számadásait likvidál, vagyis fölöslik.

Ha statisztikailag összehasonlítanók a likvidáló szövetkezet és kiskereskedők számát az utolsó öt év alatt, a mérleg bizonyára a szövetkezetek javára billenne, mert tényleg a likvidáló szövetkezetek száma nagyobb a kiskereskedőkénél. Tehát korai volt a láрма és a jajgatás, a kereskedelmi kamarák panaszai nem bizonyultak igazaknak.

Midőn ezen tagadhatlan tényre szemben állunk, midőn meglepetve olvassuk, hogy a zalaegerszegi fogyasztási központ, a ghimesi fogy. szövetkezet stb. likvidál, midőn halljuk, hogy a tótmegyeri fogy. szövetkezet dacára a gr. Károlyi-féle uradalom támogatásának, italmérsi jogának válsággal küzd, önkéntlenül is azt kérdezzük, hol itt a hiba?

Tény, hogy a közvélemény a szövetkezeti eszmének meg van nyerve és igen sok történik ezen eszme realizása körül, ujjongva üdvözljük ezen eszme előharcosait, örömmel regisztráljuk, hogy ma itt, holnap amott megnyitott egy új szövetkezet, de mélységesen hallgatunk, midőn egymásután két-három évi tengődés után beadják a kulesot, a részvényesek elsíratják befizetett üzletrészeiket, a központ pedig a hitelbe adott árut, és ott vagyunk, ahol a mádi zsidó. Pedig olyan helyre, ahol egy szövetkezet megbukott, semmiféle szövetkezeti apostol be ne tegye lábát, mert pórul jár, ott a kisemberek szétszórva nem képesek erőiket összegyűjteni, közös mozgalomra képtelenek.

A szövetkezeti eszmének a fogyasztás körüli ezen esődjét hosszabb idő óta figyelemmel kísérvén, azon meggyőződésre jutottunk, hogy a legfőbb baj népünk elmaradottságában, a becsületesség és a tisztességes kereskedelmi osztály hiányában fekszik. Ezek azon főokok, melyek szö-

vetkezteinket a bukás szélére sodorják. Szalma-láng vagyunk, mely hirtelen fölcsap s aztán elalszunk, s ezt főképp paptestvéreink szempontjából kell sajnálattal konstatálnunk, mert minden fogyasztási szövetkezet bukása, egyúttal az azt létesítő vagy vezető lelkes tekintélyének csorbításával jár.

Ezért kérdelem a fogy. szövetkezetek igazgatóit, mondják meg egész őszintén, vajjon láttak-e — mielőbb a munkához fogtak volna — egy igazán reális alapra fektetett szövetkezetet, tanulmányozták-e alaposan a szövetkezeti eszme összes csinját-binját? A legnagyobb része ha őszinte, kénytelen nemmel felelni. Felületes tanulmány s még felületesebb tapasztalás után neki vágta a munkának nagy zaj közepette s rövid idő múlva keserű csalódásokkal megrakva visszasompolyogtak s kénytelenek beismerni, hogy hát nem lehet e téren semmit sem tenni, s többnyire szidják a népet, a mely csak „zsidóhoz jár“, pedig nincs igazuk. A nép oda megy, ahol olcsóbb és jobb az áru.

Ily gyarló ismeretekkel, ily felületes tanulmányokkal nem lehet célt érni, azért a legelső kellék az, hogy első sorban az igazgató vagy elnök urak tanulmányozzák e kérdést s ha elég erőt és kitartást éreznek magukban, úgy lássanak a munkához, mert különben likvidál az általuk alapított szövetkezet, de likvidál egyúttal egyéni tekintélyük is. Mi hasznunk van abból, ha szövetkezteink utánozzák a kereszkek vagy a Tiszalegyek életét?

Ha tehát élni akarunk, ha szövetkezteinket, s így a népnek reánk bízott filléreit megmenteni óhajtjuk, legelső feladatunk: *fogyasztási szövetkezteink reformja*. Erről azonban máskor.

dr. O.

Ujdonságok.

A pápa jubileuma.

Világ ünnep volt február 20-án. A pápa uralkodásának 25 éves jubileumát ünnepelte a katolikus egyház, melynek a földkerekség minden pontján vannak hívei és templomai.

E hívek szívei feldobogtak a nagy napon, szent áldozatot és imát küldtek az Isten trónja elé. Szívök dobbanására visszhangot adtak mások is, a kik nem az egyház tágas, nagy hajóján, hanem különvált kisebb bárkákban vitorláznak az örökkevalóság révpártja felé.

E templomok megteltek ájtatos seregekkel, melyek közé nagy számmal vegyültek olyanok, a kik más hittel, más érzéssel, más szóval imádják az Istent. Most eljöttek együtt imádkozni a hívekkel, vagy legalább együtt leróni velök a hódolat és tisztelet adóját.

Világünnep volt ez, a minőt nem ülhet az angol birodalom hatalmas ura, nem az oroszok mindenható cárja, nem a nap fia, ki megszámlálhatatlan néptömegek felett uralkodik, hanem csak egy hatalmasság: a katolikus egyház feje.

Uralma nem alapszik emberi intézményeken, kormányzata nem támaszkodik a szuronyok erejére, hatalmának bástyáit nem alkotják az anyag erő eszközei, mindezekre nem szorul, s mégis világaluralkodó, mert a szikla, melynek ormán dicsőséges trónja áll, Isten által örök időkre alapított, világintézmény.

Befolyása ma kisebb, de tekintélye oly nagy, mint volt a középkor fénykorában, és tiszteltebb, mint ezelőtt bármikor.

Huszonöt év előtt XIII. Leo boldog emlékezetű elődjét, IX. Piuszt megdöbentő szavakkal parentálta a magyar országgyűlésen a képviselő háznak akkori elnöke, Ghiczy Kálmán. A politikai jósök fölényével mondotta, hogy a pápa halála mely és széles nyomokat hagy maga után az emberi nem életkorszakainak történetében. Meztelen szavakkal ez annyit jelent, hogy az elköltözött pápával sírba szállt az a hatalom, melyet a világ a pápaság neve alatt ismert.

Most huszonöt év múltán ugyancsak a magyar országgyűlés elnöke, hivatalos miniszterelnöki átíratból jelenti, hogy XIII. Leo pápa ó Szentségének 25 éves pápai jubileuma alkalmából a budavári koronázási templomban ünnepi istentisztelet lesz, melyre a képviselőház tagjai

meghívotnak. Azután egyhangú határozatkép kimondja, hogy az ünnepi istentiszteletre való tekintettel az országgyűlés február 20-án egy órával később kezd meg ülést.

Ugyanekkor a főrendiház elnöke hivatalos meghívóval a főrendeket hívja meg a pápai jubileum ünnepére.

Hát sirba szállt-e az a pápaságnak nevezett hatalom, melynek most Magyarország törvényhozója más országok parlamentjeivel, uralkodóival és kormányjaival egyetemben, tiszteletteljesen hódol?

Feljegyeztük és párhuzamba állítottuk ez eseményeket, hogy a multnak gyászfátyolos képe mellett annál derültebb fényben ragyogjon fel a jelennek sugárzó dicsősége, vigasztaló valósága!

Isten karja óvja, Isten keze áldja meg a pápát!

A jubiláris nap a lobogó díszet öltött a város, mely Rudnay zászlóival meg általánosabb jellegűt nyert. És pedig nemcsak az egyházi és számos magánház, hanem a városháza, sőt a megyeház is kitűzte ő Szentsege XIII. Leo pápa tiszteletére a lobogót.

Reggel tarack-durrogás hirdette az isteni tisztelet kezdetét a püspöki várban. Maga a főpásztor pontifikált fényes segédlettel. Az isteni tiszteleten ott volt a többi közt dr. Kramolin Viktor főispán díszmagyarban, Markhot Gyula alispán, dr. Kostyal Miklós főjegyző, dr. Rudnay Sándor polgármester, Mazóly Antal kir. táblabíró, Chudovszky Geza kir. ügyész, Dr. Lopussny Otto, Jureczky Iván, Dröxler Róbert, Dr. Benke Nándor, dr. Bangha István, Crausz István, Miksz Ferenc, Ferencz posta- és távirafőnök, Uhlwurm N. m. osztálymérnök, a helybeli honvédség számos törzs- és főtisztje, a gimnázium ifjúság, az ipartestület, a kath. kőműves egyesület külön lobogójuk alatt. — Feledhetetlen benyomást keltett a szt. mise végén a pápai himnus, melyet felállva az egész közönség énekelte. A gimnázisták pompás ének-kara által vezetett himnus hangjai hatalmasan visszhangzottak az ósrégi székesegyház boltozatáról:

„Tartsd meg Isten szt. Atyánkat
Krisztusnak helytartóját.”

A zsolnai püspöki árvaházban. Kedves és megható ünnepélyt tartottak a zsolnai püsp. árvaház növendékei f. hó 17-én a pápai jubileum alkalmából. Délután 4 órakor jelent meg az árvaházi óvodában a zsolnavárosi előjáróság teljes számban, az állami reáliskola igazgatója, a kerületi papság több papja s látható megindultsággal, könyves szemmel hallgatták a kis árvák hódolat-teljes üdvözlését, a mint két sorban a nagy pápa arcképe elé sorakoztak. Az árvaház hitoktatója alkalmi beszédet mondott a leányiskola tanulóihoz s az árvákhoz, mire a jelenvoltak fölállva, lelkesen énekeltek el a pápai himnust.

Nyitra Pereszlényben szívőből fakadó hazafias érzés emelte a különben is magasztos istentiszteletet. Pöck Rezső úr különös meghívására megjelent a vidék úri osztálya nagy számban, a tót ajku földművelő osztály z-ufolasig töltötte meg az Isten házát. Evangélium után fölment Pöck Rezső esperes úr a szószékre, s azon a helyen, a hol a tót halgatóság kedvéért eddig kizárólagosan a tót nyelv uralkodott, fölhangzott a magyar szent beszéd. Bizony azok mennyi hangok voltak. A jelen volt magyar nők szemé könybe lábadt, s mindenki önkénytelenül felsóhajtott: beh jól esik ez! Köszönjük és mindnyájan az érdemes lelkipásztor eme kísérletét, mely remélhetőleg mielőbb megismétlődik. A magyar szentbeszéd után tót nyelven magyarázta az esperes úr híveinek a nap jelentőségét. Tót hívei nem fogják tőle rossz nevet venni, magyar hallgatósága meg meghatva fog erre a Pereszlényben mondott első magyar szent beszédre gondolni, ha a magyarság érdekében szebb napokat remél.

Személyi hír. Báró Baumgarten Pál nyug. huszartábornok e heten családja látogatására két napot Nyitra-n töltött.

Eljegyzés. Dr. Fischer Ede, nyitrai járásbírósi albiró, febr. 15-én jegyet váltott Huszár István, nyitrai könyvkereskedő és birtokos kedves leányával, Lujza kisasszonnyal.

Hymen. Nyeső Endre, nyitrai fodrász-üzletlajdonos febr. 18-án vezette oltárhoz Reyman Margit kisasszonyt, Reyman Vencel, nyitrai puska-műves kedves leányát. — Schramm Ede, budapesti könyvkereskedő-üzletvezető örök hűséget esküdött Ebner Ilonka kisasszonynak, özv. Ebner Jánosné leányának Sz.-Fehérvárott.

Miniszteri elismerés. Darányi Ignác m. kir. földművelésügyi miniszter úr a Nyitrai megyei Gazdasági Egyesületnek a II. mezőgazdasági orsz. kiállítás sikerének biztosítása érdekében kifejtett tevékenységéért őszinte köszönetét és elismerését nyilvánította.

Orvosi jubileum. Dr. Biringer Ferenc, városunk egyik legnépszerűbb orvosa, f. hó 19-én ülte kórközi orvosi taggá való kinevezetésének 25 éves évfordulóját. Jubileuma alkalmából mi is őszintén gratulálunk a kötelességeit mindenkor legnagyobb pontossággal teljesítő orvos- és emberbarátnak.

Halálozás. Tóth János, Verébely község bírája f. hó 18-án meghalt élete 52. évében. Teme-tében a község apraja-nagyja részt vett, sőt számosan a szomszéd községekből is. A megboldogult Kutvaszer István c. kanonok sógora volt. Beke poraira!

Adakozás. A helybeli elaggott és munkaképtelen szegénysorsú iparosok, illetve özvegyei felszegélyezésére a nyitrai Hitelbank 30 koronát, a Takarékpénztár 20 koronát, a Népbank 20 koronát, az Iparbank 20 koronát s a Kereskedelmi és Hitelintézet 20 koronát, valamint a nyitrai Katholikus Kör az általa rendezett mulatságok alkalmából befolyt tiszta jövedelemből egy részt szintén adományozni szíveskedett.

A nyitrai kath. kör február hó 22-én (vasárnap) saját helyiségeiben zártkörű táncmulatsággal egybekötött hangversenyt rendez. Belépti díj személyenkint 1 kor. 50 fill. Kezdeté este 8 órakor. — A t. tagok felkérének, hogy esetleges vendégeik számára a vigalmi bizottságnál okvetlenül meghívót szerezni szíveskedjenek, mert a meghívó kívánatra előmutatandó és az másra át nem ruházható. Műsor: 1. „Népdal-egyveleg“, Méder Mihálytól, enekli az egyházi zeneegylet ferfikara. 2. „Ósztrák-Magyar Monarchia zenében“, hegedűn előadja: Eilberger Vilmos úr Stetka Theofil úr zongorakíséréte mellett. 3. „Ezerke“, vigjáték. Előadja: Szecsy Valéria úrhölgy és Gyurky Ferenc úr. 4. „Siciliana.“ Részlet a „Parasztbecsület“-ből és „Spanyol tánc“, Moszkovszkytól. Előadja a zenekar. 5. „Magyar dalok.“ Cimbalom-solo. Játssza: Gyurky Ferenc úr. 6. „Automobil-induló“, bigothphonokkal.

Választói jegyzékek kiigazítása. A választók jegyzékének kiigazítása tárgyában a belügyminiszter körrendeletét intézett az összes törvényhatóságokhoz, melyben az 1899. évi XV. törvénycikk 142. §-ára való hivatkozással felhívja az illető központi választmányt, hogy az 1903. évi névjegyzék kiigazítása, illetőleg az 1904. évre érvényes névjegyzék elkészítése céljából szükséges intézkedéseket, az előirt határidők pontos megtartása és a vonatkozó törvények rendelkezéseinek szigorú szem előtt tartásával, lelkiismeretes gondossággal tegye meg. — Figyelemmel fogjuk kísérni.

A kath. legényegyesületben mult vasárnap igen sikerült előadás és táncmulatság volt. Előkelő közönség tisztelte meg az együletet s a helyiségek mind meg voltak töltve érdeklődőkkel. Az egyület tagjai igen ügyesen adták elő „Az egyetlen kabát“ című bohózatot. A fiatal szereplők: Ruzs István, Jeney István, Raeskovics Győző, Gabor János és Vasák Győző szerepeik szorgalmas betanulásával és élvezetes előadásával a közönség teljes elismerését vívták ki. Az „Egy bale-et“ című páros jelenet előadói: Gabula Anna k. a. és Gruber Gyula h. I. dékan szintén számos tapsot arattak. Reméljük, hogy az új házban is hasonló előadásokban lesz részes az ünnepélyek közönsége. Az előadás után a fiatal-ság táncra perdült s oly vig, de discret hangulatban voltak, hogy csak a hajnalhasadás választotta el őket s vendégeiket kedves együletüktől.

A házalap javára felülfizettek: Mlgos Bende Imre püspök úr, az egyület fővédnöke 2 db arannyal, Gróf Bathiányi Vilmos dr., Bobok József dr. 10-10 kor., Dr. Thuróczy Károly, Rauscher Jenő 4-4 kor., Jeszenszky Alajos, Kutvaszer István, Biringer Ádám, Neugebauer Nándor, Haleczius Alajos, Dworzák Gusztáv 2-2 kor., Nemesek Ferenc, Bellák József, N. I. Blaskó József, Biffl János, Chromy András, Furda Nándor, Felix Rezső, Cserenyey István, Hevera János, Hanusz Antal, Kramár Vilmos, Metzger Ede, Weigl Antal, Zins János, Oswald Ferenc, Stanzl Alajos 1-1 kor., Kutalik Tamás, N. N. őrmester 50-50 fill. Fogadják a nemeslelkű felülfizetők az egyesületet köszönettel.

Közgyűlés A nyitrai kath. betegsegélyző egyület közbejött „kadályok miatt kissé elkésve, azaz március 8-án d. e. 10¹/₂ órakor tartja évi közgyűlést szíves házigazdájának a „Népbank“-nak tanácskozó termében. Az egyület ezúton is kéri tagjait s az érdeklődőket, hogy a közgyűlésen részt venni szíveskedjenek. — A közgyűlést

egyleti Isten tisztelet előzi meg az alsóvárosi plébánia templomban.

Képviselőválasztás Nyitra-n. Falragasok hirdetik, hogy holnap, febr. 23-án merre fognak bevonulni a választók, habár erre volta-képen szükség nincsen. Dr. Rudnay Sándor ellen-jelölt nélkül áll, minthogy a takarékpénztári könyvelő, kinek „fellepését“ inkább szánalmasnak, mint nevetségesnek tartottuk, már beadta a kul-csot. — Az igazat megvallva mi dr. Rudnay Sán-dor távozását városunk részére veszteségnek te-kintjük. Mint polgármester rendszerét hivatalnok, mint egyén sima, előzékeny volt, ki nemcsak a befolyásos személyeket vette figyelembe, hanem a legszegényebb ember panasztát is türelmesen meg-hallgatta és ha csak lehetett, teljesítette is. — A közgyűléseken nagy rutinnal elnökölt, széleskörű tárgyismerettel, tapintattal és ügyes dialektikával kész volt, bármily oldalról érintette a támadás. Rövid ideig tartó polgármestersége alatt a város-ban számos üdvös reform és újítás honosult meg, melyekről máskor fogunk megemlékezni.

Farsangi krónika. A privégei kath. népkör ma, február 22-én tombolával egybekötött zártkörű táncvigalmat rendez. Kezdeté este 7 óra-kor. Tombolajegy 20 fillér. Beléptidíj: személy-jegy 2 korona, családijegy 4 korona. A tiszta jö-vedelem felerészben a Kath. Egyesületek Orsz. Szövetségének alapjára, felerészben pedig a Kör felszerelésére fordíttatnak.

Heti műsor. Vasárnap: Sabinnók elrab-lása (páros bérlet). Hétfőn: Polgármester úr (pá-ratlan b.). Kedden: A föld (páros bérlet). Szerdán: Zsába (páratlan b.). Csütörtök: Monna Vauna (bérlet szünet). Péntek: Monna Vauna (páros bérlet) Szombat: Valjunk el (páratlan b.)

Záraláhelyezés. Nyitrai rendőrkapitány Glaser Ede „Erdőmajori“ majorjának, valamint az ezzel közvet-lenül szomszédos Hirschfeld Herman majorjának összes hasított körmű állat-állományát (szarvasmarha, juh, kecske, sertés) szoros istálló zárlat alá helyezte. Ugy-szintén Nyitra város területén levő összes hasított körmű állományt szintén zárlat alá helyezte, azzal, hogy a vészmentes udvarokban levő többi igrás szarvasmarha a város határában mezei munka végzésére használható. A hasított körmű állatoknak, ugyszintén a szűles takar-mány és trágyának a fertőzött udvarokból és a város egész területéről való ki és átvitelét megtiltja. A mészá-rok és marhakereskedőknek a város területén levő istállóba való bemenetele szintén szigorúan tilos. A város területén levő összes hasított körmű állatállomány összehírását elrendelte és ennek foganatosítására Csacsó-kó István rendőrbizost utasította, hogy a régi marhaleve-leteket szedje be, új marhaleveleket pedig ki ne állítson

Jegyzőválasztás Csernén. Folyó évi február hó 14-én folyt le Cserne községben (Trencsénmegye) a körjegyzői választás. Ez alkalmal-mal két párt mérközött egymással: a kath. párt, mely Truszka Ede új gyarmati aljegyzőt akarta győzelemre segíteni és az izraelita párt, mely saját hitsorsosát Szőgyi Ferenc csacai al-jegyzőt szerette volna a csernei zsiros jegyzőség-hez juttatni. A kath. párt helyzete nem volt valami kedvező, a mennyiben jeleltje Bars megyéből jött és a választók előtt teljesen idegen volt, mind a mellett a kath. papság felkarolta ügyét a kan-didációjába került két izraelitával szemben. Truszka győzött is volna, ha a csacai zsidók nem avatkoz-nak a dologba. A választás előtti napon valóságos karavánokba vonult fel Cserne és Szkalite köz-segekbe, hogy hitsorsosának megszerezze a szó-többséget. És a mi nem sikerült nekik nappal, azt keresztülvitték az éj homályában. Szőgyi hét szavazattal győzött. A választást azonban a nagy-mérvű vesztegetés miatt megtámadják.

A honi ipar realizálása. Dicséretre méltó dolgot tett e napokban a szakolcai gazda-sági és fogy. szövetkezet. Hazánkba igen sok rizst importálnak a trieszti rizshantoló malmokból, legfőképpen azon vidékekre, melyek kereskedelme Bécs felé gravitál. A szakolcai szövetkezet leg-ujabban szerződést kötött a fiemei rizshantoló malommal és innen hozatja a rizst wagon száma saját üzlete és a szomszédos kiskereskedők és szövetkezetek részére. Tekintettel a nagy fogyasz-sásra, igen dicsérendő dolog, hogy ezen magyar vállalat részére ezen területet megnyitotta és megnyerte.

Mindenki tudja, hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termest adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelek és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-fele magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

Élőkerítés. Kinek olesó, örökös és teljesen áthatlan kerítésre van, szüksége azt csak Gleditschia (koronatóvis krisztustóvis, vagy tuskés lepényfa) csemétől készítheti legbiztosabban. Nagyobb és kisebb birtokok, hegyközségek, legelők, udvarok, majdok, kertek, temetők stb., stb., a legelősebben úgy keríthetők körül, hogy teljesen kulcsal zárhatóak. Ezer esemete elegendő kétszáz méter kerítéshez. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útutatisítási melléklettel. Színes fenyvomatú díszes árjegyzékeket bárkinek ingyen és bérmentve küld az „Ermelléki első szőlőoltvány-telep”, Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid, melynek lapunk mai számában megjelent hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

Európai gyökeres és sima nemes vesszők a legelősebben árban, teljesen fajtisztán, igen szép, gyökeres, jégverés és más hibától mentes, a legkiválóbb negyvennégy bor- és csemegő-fajok. Kétéves gyökeres vessző, százhuszötter. Egyéves gyökeres hatszázötter. Sima, ötszázötter. Gyökeres fásoltvány, nyolcszázötter. Sima szőlőoltvány, négyezerötter. Színes fenyvomatú díszes árjegyzéket bárkinek ingyen és bérmentve küld az „Ermelléki első szőlőoltvány-telep”, Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid, melynek lapunk mai számában megjelent hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

A jó kávé! Melyik háziasszonynak nem képezi büszkeségét, ha jó kávét találhat asztalára? Sajnos, gyakran a legjobb kávéfajt kétes értékű pótkávéval elrontatják, a miért azután a kávéfajt okozzák. A Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé mint legkiválóbb ízű és egyúttal olesó pótkávé a bakkávéhoz, nemkülömben ennek helyébe mint legjobb pótlék ajánlható. A Kathreiner-féle különleges eljárás útján a bakkávé kedvelt zamatát nyeri, miáltal a kávéitalt enyhébbé és kellemesebbé teszi, és az egészségre nézve előnyössé válik. Aki tehát a Kathreiner előnyeit magának biztosítani óhajtja, ügyeljen saját érdekében a bevásárlásnál az eredeti csomagokra, a melyek a „Kathreiner” nevet és a „Kneipp-páter” védjegyet viselik. Azt, a melyet nyitva mérlegelve és hamisan mint Kneipp-kávét árusítanak, rendszerint nem más mint közönségesen pörkölt árpa vagy rosz malata, de sohasem Kathreiner.

Nyitramegyei nemzeti színház.

Nádasdy József a pécsi „Nemzeti Színház” igazgatója febr. 14-én mutatta be magát a nyitrai műértő és színházkedvelő közönségnek telt ház előtt. Ennek a színpártoló közönségnek régi szokása, hogy a színi-szezon elején tömegesen jelenik meg Thalia templomában, de később türelmét vesztí, ha csak a társulat igazgatása nem gondoskodik oly darabokról, melyekkel e hideg közönségnek érdeklődését folytonosan fel tudja kelteni. Ezt figyelmébe ajánljuk a vezetőségnek annál is inkább, mert tapasztaltuk, hogy már a negyedik előadás is kevesebb részvét mellett folyt le, mint elején. Midőn tehát Nádasdy igazgató városunk falaj között üdvözöljük, felhívjuk figyelmét a népszínműekre s egy-két tragoédiára; előadásainak iránya inkább Nép-, mint Vigszínházi legyen s akkor a siker nem fog elmaradni.

A doktor úr-nal nyílt meg az előadások sorozata. Molnár Ferencnek ezen kitűnő bohózata sok józú mosolyt keltett, de hatást, azaz tapost, mely a hatásnak biztos hőmérője, bizony keveset. Az egész darabnak tartalma abból áll, hogy egy ügyvédnek a védenca éppen nála próbálja ki betörési művészetét. Silány tárgy, melyet a színpadi hatás titkainak az ismerője sem képes derék jó drámáva-bohózáttá alakítani. Bírálatot a darab fölött nem akarunk gyakorolni, csak azt jegyezzük meg, hogy a hatás összes eszközei ki vannak merítve a mese kidolgozásánál s éppen azért, mivel csak két személy tartja össze a darabot, nem is állhat erős lábón. A darab csak néhány estére van írva s így nem maradandó alkotás, mert nincs benne semmi nemzeti, hazai.

Almássy Endre jól adta a doktort, habár több természetességet vártunk volna. A hangja, mely csak finom párbeszédre alkalmas, elvész, mihelyt erős belső felhaborodásnak kell jelét adnia. Eddigi szerepei közül leghívebben adta Philippe Ardelof-t; akkori igyekvése elismerést érdemel s így ő jó drámai színész. Az *X asszony* jószívű baleske bizony nem kis feladatot oldott meg. Láttuk, miként igyekszik a helyzetnek megfelelően, tapintatosan eljárni, s csak néha tévedt szertelenségekbe, de ezt már inkább a szerep rovására írhatjuk. Szimpatikus színész ő, Nádasdy-nak csak szerencsét kívánhatunk, hogy ilyen derék, törekvő tagra tett szert.

Echegaray drámája *Halálcsönd*, nem keltett olyan hatást, a melyet vártunk a fővárosi bírálatok alapján. Egy leány, a ki anyja miatt bűnhődik, valóban részvétünket kelti föl. *Angustias-t* Kürthy Margit játsza néhol könnyedén, néhol meg küzdve a szerep nehézségeivel. Az emberi lélek legmélyebb rejtekeit kell annak felkutatnia, a ki Angustias-t a szerző intencióhoz

képest akarja személyesíteni. Eddig jó reménységgel vagyunk Kürthy szereplése iránt.

A *Polgármester ur-at Sajó Géza* kreaált személyes komikummal. Hatásos szerep ez minden ízben és Sajó törekedett is azt kihasználni, de itt-ott bizony túlhajtotta. Jól esik a tótos ejtéssel beszélő urat hallgatni, de az az egyhangú perlekedés utóljára is untat. Szerettük volna látni azt az átváltozást, ahogyan a címere s házi tekintélyére büszke polgármester ur egyszerre alábbhagy s kezesbáránnyá válik a családtagok befolyása alatt. Ez a színi tehetség próbája, ez mutatja meg a színészt mint művészt teljes művöltában. Elismerésünk Sajó szereplésével szemben, amely elismerést még jobban fogja kiérdemelni törekvéssel.

Diszkrét játék jellemzi *Mezei Béliánét*, akiről bátran elmondhatjuk, hogy szimpatikus minden tekintetben s hogy a színpad az ő valódi otthona. Mint a polgármester ur felesége, a lehető leg-hatásosabban játszott.

A *Polgármester ur-nak* az az alapeszméje, miképpen változik meg a családi élet nyomott egyhangúsága kedélyessé a házi barátok befolyása alatt. A házi barát először is a vót veszi átalakító munkájába, azután a feleséget igyekszik átalakítani s végre a ház fiatal virágja, a fiatalabb leány is beáll a sztrájkolók közé. Úgyes kidolgozás, megkapó, érdekes fordulatokkal teli jelenetek. Legszebb szerep Ágota, a polgármester idősb leánya; s midőn kimondjuk, hogy a legszebb, egyszersmind jelezni akarjuk a nehézséget. Nagy körültekintést igényel személyesítése, mert bizony nem a legkönnyebb a természetellenes állapotból a természetesbe jutni fokozatosan, úgy, hogy a közönség is lássa magán a szereplőn a sima átmenetet. *Baltay Emma* volt hivatalos szerep személyesítésére s ha lassan-lassan engedett volna merevségéből, teljes rokonszenvünkkel találkozhatna, jóllehet ugys szép tehetséget áruult el. Szép színpadi jelenség, csak több melegséget öntsön szerepeibe.

A színpad jökevdű naivája, *Komlósy I. adta* Piroskát, a másik leányt, tele kedvességgel, könnyedséggel. Róla csak még annyit jegyezzünk meg, hogy legyen mindig olyan friss, vidor, legalább ő öntson egy kis meleget a nezőközönségbe.

Végre, hogy futólagos benyomásainkat az örökös házi baráttal, *Kardos Andorral* is közöljük, figyelmébe kell ajánlanunk az egyetlen játékos, a nagyobb természetességet s a szerephez való hűséget. Folquet volt eddig a legjobb kreaturája.

Ami a darabok megválasztását illeti, amint már fentebb jeleztük, nem vagyunk velők megelégedve. Egyféle táplálék unottá válik; egyfajta színdarabok e-ömört okoznak előbb-utóbb, ettől mentse meg az igazgatóság a nyitrai közönséget, föltéve, hogy telt házat akar. Ne adja kétszer is a francia léhaságokat, mert a magyar közönségnek magyar népből való történetek kellene, amelyek magyar földön nőttek s amelyeket magyar nap érlelt: ide hús és vérből való magyar darabok kellene. Akkor reméljük, hogy a pártolás nem fog elmaradni s a nemzet napszámó-sai kedveseink lesznek. Igaz, nehéz a magyar színészet helyzete a mai társadalmi viszonyok között, de hát igyekezzek a színészet is a magyar társadalom újjászületésén működni. A színészetet csak a felelt nemzeti és társadalmi élet virágoztatja fel, ha ezekkel való összefüggése hiányzik vagy megszűnik, csak mesterséges s ideig-óráig tartó életet él.

A gazdasági ismétlőiskolák új tanterve.

(Folytatás.)

Most jön a java.

c) A külön szaktanítós gazdasági iskolának következő épületekre van szüksége:

Iskolaépület tanteremmel, tanító lakással és irodával (?) azonban a tanterem bérelhető, a lakás pedig lakbérrel pótolható. — Ne mondja? igazán méltányos engedmény!

Ló és szarvasmarha-istálló, kisebb gépek, kézi eszközök s különböző anyagok hozzáépített kamarával. E helyiségek a cseléd-lakás mellé építendőek.

Ebből így melleleg megtudjuk, hogy a falusi ismétlőiskoláknak cselédjeik is lesznek egyelőre talán; lesz idő, a mikor gazdatisztjeik és jószág-kormányzóik is rendszeresítetté fognak, ha sokáig élteti Isten a reformereket.

Baromfi-ól, sertés-ól, trágyatelep, kút, méhes, cselédlakás, oldalt nyitott pajta.

Ugy-e eszményi állapot! Mondja még Szemere Miklós, hogy nem boldog a magyar! Mikor az állam egy bizonyosan előkelő hivatalnok, a dús díjazással javadalmazott hivatalos időt ilyenek kieszelésén képes eltölteni.

Arról nem is szölok, hogy a földmivelésügyi miniszter ezzel párhuzamosan szintén tesz és munkálkodik.

De elég szemelvényül ennyi. A kinek idegei kibírják, szerezzé meg ezt a füzetet és olvassa el, megérdemli a fáradságot. De ha habitusa apoplektikus, vagy vérmérsektele bilosus, hagyja abba; életével játszik.

Engem kerülgetett a guta, de az isteni gondviselés megedzette idegeimet, mert a mint bevégeztem oly kacagásban törtem ki, hogy háznépem aggódva futott össze.

Van még itt sok érdekes dolog.

Nemcsak felsorolva vannak az épületek, de utána legott megvan a költségvetés és a méretek egyszóval unversum.

Lássuk csak: az istálló és mellékhelyiségei belekerülnek 3900 koronába, baromfi-ól 50, sertés-ól 100, trágyatelep 100, kút a major közepén (Sic!) 300, méhes nem szalmakassokkal 100, (magtár, az padláson lesz, ergo semmibe se kerül) pajta 280 koronába, összesen 4730 koronába. Ugy-e nem sok?

Jönnek még a szemléltető képek, ábrák, gyűjteményes felszerelések. Elő leltár.

Érdekes a III fejezet. Ez a dolog pénzügyi oldalával foglalkozik. Természetesen szintén a holdban lévő állapotokból kiindulva.

A 20. §. szerint a gazdasági ismétlőiskola felállítására és fentartására fordítandók:

Az 1894. évi XII. t.-c. 101. §. 1. alapnak a mezőrendőri kihágásokból befolyó büntetés-pénzeknek szabályrendelettel vagy határozattal meg le nem kötött része.

Nem is beszélék arról, hogy az 1894. évi XII. t.-c. mezőrendőri szabványainak 96%-a még végrehajtva nincs és mely van, rosszul van; nem ellenőrzi senki. A büntetés-pénzeket szabályrendeletileg lekötötte minden vármegye. A községekben pedig more patrio beisszák.

Tehát ez a jövedelemforrás sub No. 1. *nesze semmi fogd meg jól.*

2. A gyakorlati területnek kizárólag a gazdasági ismétlőiskola céljaira használható része után befolyó *tiszta jövedelem* 80%-a.

Hát volt és van a tervezőnek gyakorlati érzeke?

Most már vegyük csak a szervezeti szabályokban megjelölt véghatárokat a 600 □-öltől kezdve 20 kat. holdig. Hiszi-e valaki, hogy lesz ezen tiszta jövedelem és ha lesz is, ennek 80% számbavehető összeg lesz-e? Akár 600 □-öltön, akár 20 kat. holdon.

Én nem hiszem. Ez csak akkor lesz, ha az iskolaszéki tagok, a gondnok, a szaktanító, a cselédség, szóval mindnyájan angyalok lesznek. Mert emberek ezt nem csinálják meg, évi jövedelmet nem állítanak elő.

3. A népoktatási törvény 35. §-ában engedélyezett 5%-os iskolai pótdadónak községi és állami iskolai célokra még igénybe nem vett része.

Hát ezt apprehendálok legjobban! Még pedig azért, hogy ilyen a kultuszminiszteriumból kerül ki. A hol első sorban tudniok kellene, hogy az 5% iskolai pótdadóból nemcsak hogy felesleg nem marad, de ma már soha sem elég.

4. A mulasztási bírságpénzek.

5. A község egyéb közművelődési célokra fordítható jövedelmei.

6. A gazdasági ismétlőiskola céljaira tett alapítványok jövedelmei az alapítólevelek értelmében.

Hát a ki a községek életműködését ismeri, ezen 3 jövedelemforrást álmoképnek kell jellegeznie. Marad a 7. pont.

Ha a fentirt forrásokból a kiadások nem volnának fedezhetőek, a község költségvetésébe veendő fel ezen célra előirányzandó járulékok.

Itt a balta foka! Község tartsd a hátad. És csak ezután jó az államsegély. A többi dolog már csak folytatása s mondhatni logikus folytatása az álmokképeknek.

Épügy, mint a IV. fejezet is, a mely a gazdasági ismétlőiskolai tanítók képezéséről és a tanító, illetve a szaktanító alkalmazásáról szól.

Hát biz ez is csak álmországbeli állapotokat tetelezz fel.

Honnan veszik majd a községek ezeket az universal genieket?

Először is mindegyiknek a magyar nyelvet szóban és írásban teljesen kell birnia. Vagy pedig nem tudják, hogy milyen nehezen teljesíthető kívánság ez!

Ezen felül gyümölcstermelési, szőlőszeti, borászati, háztartási stb. ismerettel kell birnia s minderről kell, hogy bizonyítványa is legyen. Azaz tudnia kell fát ültetni, ojtani, szemezni, galyazni, rigolirozni, zölden és szárazon ojtani, homlítani, hajtásolni, porhajtásokat előállítani, permetezni, szénkénegezni, vidáman porozni, szüretelni, csömöszölni, préselni, pincegazdászatot üzni, főzni, sütni, vasalni, kötni, stoppolni, szapulni, mosni, rokkán fenni, a vidékek szokásához képest, fejni, kópulni, turót csinálni, hurkát tölteni, libát tömni stb., stb.

Továbbá az illető községben divó gazdasági ágakban kellő jártassággal kell birniok és ebben gyakorlati képzettségüket közismeréssel (?) kell igazolniok.

Te meg szegény földhöz ragadt birtokos, törekvő gazdatiszt és bérlő, a ki évtizedeken át tanulmányozod az általad mívelt földet, mindezeket nem tudod, nem bírod emberöltő időn át megszerezni. Jaj neked! ha beüt a községi gazdasági ismétlőiskola.

Továbbá tanítói képesítésén kívül végeznie kell valamely m. kir. földmives iskolában két éves mezőgazdasági tanfolyamot, vagy egy éves vincellerképző tanfolyamot, a tanítónőnek egy éves háztartási tanfolyamot sikeresen (?).

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

A kálitragya hatása a növényekre.

A kálitragyázással végzett kísérletekkel igen érdekes tapasztalatokat szerzett a bernbergi kísérleti állomás, melyeket az alábbiakban közlünk.

A kálira szoruló talajban a kálitragyázás nem egyforma mértékben növeli a növény minden részét, hanem azon szervei a növényeknek, a melyekben cukor, keményítő vagy zsír rakódik le, tehát a gyökér, gumó, magvak nagyobb arányban növekednek, mint a szár és levelek, úgy hogy a fokozódó kálitragyázással ezen szervek a növényeknek egyre nagyobb százalékát teszik ki. Ez kivétel nélkül minden növénynél tapasztaltatott, legnagyobb mértékben azonban a burgonyánál és a repánál, a minék oka csak az lehet, hogy a kálinak a keményítő-képződésnél kiváló nagy szerepe van. Ha a káli elégtelen, nem képződik elegendő keményítő és ezért azon szerveknek tömege, a melyek főleg keményítőtől képződnek, csekélyebb leend. Káliszegény földben a burgonyagumók kisebbek is maradnak, számuk azonban nagyobb, sajátságos azután, hogy káliszegény földben a levelzet mennyisége, speciel a burgonyánál jóval nagyobb, mint káliban gazdag föld-

ben, viszont azonban káliban gazdag földben a gumók szolgáltatnak nagyobb tömeget.

A talaj kálhiánya a növény levelzetének színén és szerkezetén észlelhető. A káliszegény talajon termelt növény levelzetének színe sárgásbarna foltok vagy sávok mutatkoznak, melyek a növények szerint többé vagy kevésbé fehér foltokká változnak, ellenben a levelnyelek és a levelbordák sötétzöld színűek maradnak. Különösen jól látható a kálhiánya a dohánynál, a melynek nagy levelei sűrűn tarkáltak fehér foltokkal, továbbá a pohánkánál és burgonyánál, ellenben a gabonaféléknél nem mutatkozik olyan szembetűnőleg. Jellegző továbbá az összes növényeknél tapasztalható meggörbülése a leveleknek.

A kálhiánynak különben az a kellemetlen következménye is megvan, hogy a növények megbetegedése sokkalta könnyebben bekövetkezik s annak egyes részei sokkalta könnyebben mennek át rothadásba.

A hol tehát ilyen tapasztalatokat teszünk, ott bizonyosak lehetünk, hogy a talaj kálhiányban szenved, s csak természetes, hogy célszerű kálitragyázás segélyével ilyen helyt termés-átlagainkat jelentékenyen fokozhatjuk.

1709/1903. szám.

Csódhirdetmény.

A nyitrai királyi törvényszék mint csódbíró-ság részéről közzététeik, hogy nehaz dr. Gutvill Pál volt nyitrai lakos hagyatékához tartozó bárhol található ingó és — Horvát-Szlavonorságok kivételével — a magyar állam területén levő ingatlan javaira a közönséges csód megnyitottat.

Csódbiztosul Névény Ignác törvényszéki bíró, tömeggondnokul dr. Szegő Zsigmond, he-

lyettesül Szécsi Ferenc nyitrai ügyvédek nevezettek ki.

Felhivatnak mindazok, kik az általános csódtömeg ellen mint hitelezők igényt támaszthatni vélnék, hogy ebbeli igényeiket 1903. évi március hó 3-ik napjáig bezárólag, mint a követelések bejelentésére kitűzött határidőig, ezen kir. törvényszéknél az 1903. évi március hó 20-ik napjára délelőtti 9 órára e törvényszék Tóth Vilmos-utca 2. sz., I. em. 1. számú helyiségébe kitűzött felszámolási tárgyalás határnapján leendő megállapítás és osztályozás végett az 1881: XVII. t.-cikkben kijelölt joghátrányok terhe mellett a csódtömeg ellen az idézett csódtörvény 126—129. §-aiban foglalt rendeletei szerint az esetben is bejelentésük, ha igényeik tekintetében külön per volna folyamatban.

Felhivatnak továbbá a zálog- és megtartási joggal bíró hitelezők, hogy az általuk szerzett jogot a tömeggondnoknak jelentsék be s az általuk bírt dolgokat a tömeggondnok felhívására megbecslés végett mutassák fel.

Azok, a kiket elkülönítési, visszakövetelési vagy külön kielégítési jog illet, figyelmeztetnek, hogy a mennyiben jogait nem érvényesítik, azok a csódtömeg értékesítését és felosztását gátolni nem fogják.

Végre a csódhitelezők felhivatnak, hogy 1903. évi március hó 23-ik napján, mint e célra kitűzött határnapon, délelőtti 9 órakor a törvényszék a fenn kitett helyiségében a csódválasztmány megválasztása végett a hitelezői minőségüket igazoló okiratokkal ellátva jelenjenek meg.

Kelt Nyitrán, 1903. évi február hó 3-án.

A nyitrai kir. törvényszék mint csódbíró-ság.

Dr. Barczy Ödön Sándor

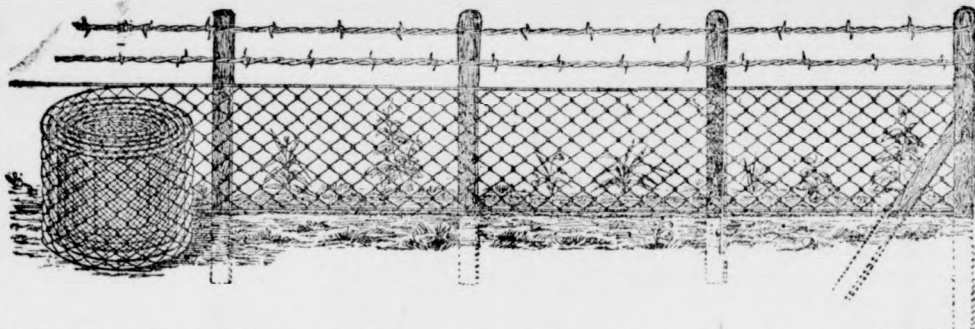
tjegyző.

kir. törvényszéki elnök

PÁZMÁNDI JÓZSEF

kerítés-sodrony fonása és szövészete

Nyitrán, Tóth Vilmos-utca 32. sz.

Saját készítményű gép-sodrony-fonatok vadaskertek, szőlők, nyaralók, parkok, gazdasági épületek, kerti pavillonok, sirhelyek stb. bekerítésére.

Továbbá: gyp- és virág-diszkerítések; föld, kavics és kőszén-áthányó rosták, rézzel befuttatott acél matracfonatok és lábtörlők, réz, vasszövetek és bakkerfonatok gazdasági célokra;

ugyszintén kék és zöld ablak-légyszövetek, arevédők, szőlőbogyózó rosták, szikra fogók, tyukketrecek és mindenféle sodronyfonás,

úgyszinté dobok és dob-bőrök készítése.

Kiváló tisztelettel

Pázmándi József.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a **hirneves és gyógyhatású**

valódi francia „Louis de Salignac és Társa“ COGNAC

egyedüli lerakatát Nyitra és Nyitramegye területére

AITNER FERENC ur fűszer és csemege kereskedésének adtam át,

a hol az a legelőnyösebb árban szereshető be.

Viszontelárusítóknak kedvezmény adatik.

9—18.

Kiváló tisztelettel

Louis de Salignac és Társa, Cognac.

Narancs és citrom!

Nagy kávéraktár!

Datolya 1 kg. 1 korona!

Szenzációs olcsó és jó! Nem kell rum-essencia sem likőr-essencia

SARLAY ÁDÁM kereskedőnél Nyitrán

Kapható: 1 liter 70 fokos rum igen jó és csak 2 korona üveg nélkül, 1½ literes brazília rum Gottschlik-féle 2 kor. 50 fillér, valamint legfinomabb likörök: 1 liter 2 kor. **Theákban** nagy választék: 1 klgam 12—24 koronáig. Vidékre pontos és szolid kiszolgálás. — Továbbá friss és olcsó angolna (Alfisch): 1 kgr. 3 kor. 20 fill., vidékre hártypapírosba szállítva. **Garda**, Ostse-, Roll- és közönséges háring. — Különféle sajtok: kaviár, szardina.

4-4.

Szegedi édes paprika!

Nagy kávéraktár!

Special-likörök!

Maroni görcci 1 kg. 48 fill.

Debreceni füstölt szalonna és kolbász!

Allein echter Balsam
aus der Schatzkammer
des
A. Thierry in Pregrad
bei Rohatsch-Sauerbrunn.

Magyarország minden
postaalomására bérmenten 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 K. Bosznia és Herzegovina részére
400 K. Kevesebb nem küldetik szétjel. Szétküldés előrefizetés v. előleg beküldése mellett.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész **BALZSAMA.**

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva és ajánlva. — Az üvegek felszerelése a keresk. törvény minitvédelme alatt áll. — E balzsam belsőleg és külsőleg használható. Ez 1. Utolérhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek minden kóros állapotában, enyhíti a hurutot, esillapítja a váladékot, véget vett a fájdalmas köhögésnek s kigyógyítja a legregebb bajokat. 2. Kitűnő hatása van a torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a lázakat. 4. Meglepően gyógyítja a gyomor s a béibetegségeket és szagatást a testben. 5. Szelíden mozdítja elő a székelést s a vér tisztulását, megtisztítja a veséket, megszabadít a buskomorságtól s a hypocondriától, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, odvasfogaknál és szájröthadások s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a sebekre, új és régi forradásokra, orbánc, kiütés, varrah, megfagyott s megégett tagokra, rüh, fekély s bőrduzzadás és repedés stb. esetében, megszünteti a fejfájást, zúgást, szagatást, köszvényt, fülfájdalmat stb. Ügyeljünk mindig pontosan az itt látható zöld apáca védjegyre. Hamisítástól legjobban megóv az, ha közvetlenül tőlem, gyáramból rendelnek eredeti szab. cartonokban. Ausztria s Magyarország minden postaalomására bérmenten 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 K. Bosznia és Herzegovina részére 400 K. Kevesebb nem küldetik szétjel. Szétküldés előrefizetés v. előleg beküldése mellett.

Miért szenved ön?

Holott mindenféle és fajta, még oly régi sebre biztos gyógyulást talál és majdnem mindig elkerüli a fájdalmas és veszélyes operálást, valamint amputálást

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Czentifolia-kenőcs

használatánál rendkívül jó hatású a sebek gyógyulásánál, valamint a fájdalmak enyhítésénél utolérhetlen. A valódi czentifolium kenőcs alkalmazható a gyermekágyasok rossz természetű mellhajtánál, szoptatók mell keményedése, az orbáncnak eseteiben, továbbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyilások, sebek, folyások, dagadt labak és csontrepedések, vágás, szúrás, lövés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl. üveg, szálka, homok, tovis, serét stb. eltávolításánál, mindenféle daganat, kinövés, képződmény, ráknál, végre pokolvar, körömféreg, a lábnek körömgüles, járásközből történt kisebesülés, fagyás és égetés karbunkulus és okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebesülése, torokdaganat, meggyült vér, fülzúgás stb. stb. esetében. — A szállítás kizárólag az összeg előre küldése mellett eszközöltetik. Két tégely csomagolással, postaszállítási díjjal együtt 3 K 50 fillér. Számos eredeti bizonyítvány rendelkezésre áll. Arra kérek mindenkit, hogy óvakodjék a hatáskülső hamisítások vévesésétől s arra ügyeljen, hogy a tégelybe be van-e az apáca védjegyem és cegem: Thierry (Adolf) Limited győgytára az „Órangyalhoz” Pregradában, égetve.

Ezen gyógyhatásukban felülmúlhatlan két szer nemesak a romlásnak nincs kitéve, sőt ellenkezőleg, minél régibb, annál értékesebb és hathatósabb, nem art sem a fagy, sem a forróság, tehát minden évszakban használhatók. Majdnem minden esetben segítenek és eredménnyel járnak, legalább az orvos érkeztéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy hasonló feldicsért érték és hatás nélküli úgynevezett pótszereket venni, melyekért a pénzt haszontalanul dobják ki, hanem mindig ezen rég kipróbált olcsó és megbízható, emellett teljesen ártalmatlan világhírű szerteket kell használni, melyeknek minden családban az eshetőségekre készenlétben kellene lenni. Hol olyan nem kapunk, mely a valódiság minden jelét magán viseli, rendeljük meg egyszerűen direktre és cimezzük:

Thierry A. győgytára az „Órangyalhoz” Pregradában (Roh és Sauerbrunn mellett)
(46-52) (Rohatsch-Sauerbrunn mellett.)

Közp. raktár Budapesten Török J. — Zágrábban Mittelbach S. — Bécsben Brady L. győgytárakban.

Jó és olcsó órák

3 évi írásban kiállított jótállással küld magánosok részére

Konrad János

óra, arany és ezüst árak kivitelű háza

Brüx 221. sz. (Csehország)

Jó nickel-remontoir-óra 3 frt 75 kr

Valódi ezüst-rem.-óra 5 frt 25 kr

Valódi ezüst lánc 1 frt 20 kr

Nickel ébresztő óra 1 frt 75 kr

Cégem a császári és kir. sassal van kitüntetve, több kiállításon arany és ezüst érmekekkel lón kitüntetve és ezekre menő elismerő levelekkel rendelkezik. (44-53)

Képes árjegyzéket bérmentve küldök ingyen.

Alulírott bátor vagyok a t. c. Közönség becses tudomására hozni, hogy a cipők készítésénél az úgynevezett

ortopédiai rendszert

több évi gyakorlat folytán tökéletesen elszájtottam, s így bármilyen fájós, tyukszem, sőt még eltorzított lábakra is nemesak kényelmes, de lehetőleg rendes alakú cipőket tudok készíteni. — Együttal van szerencsém a t. cz. Közönséggel tudatni, hogy legújabbán a 14-ik honvéd gyalogezred tisztjé karának szállítójárává neveztettem ki.

Mély tisztelettel

3-10.

Sulgan András
Nyitra, Megyeház-utca 10.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti káinitot

szavatolt 12.4% tiszta káli = 23-24% kén-savas káli tartalommal,

Stassfurti káitrágyasót

szavatolt 40% tiszta káli = 74-76% kén-savas káli tartalommal,

Kovasavas kálit

(dohánytrágyázásra), továbbá

mindennemű egyéb műtrágyaféléket, azonkívül

Régálicot (98-99%)

elismert kitűnő minőségben legolesóbban szállít a

„HUNGÁRIA” műtrágya, kén-sav és vegyi ipar részvénytársaság

Budapest, V. Fürdő-utca 8.

Huszár István könyvnyomdája Nyitrán.